

O każdej okoliczności – okolicznik

O każdej okoliczności – okolicznik

Wrocławskie krasnale Syzyfki

Źródło: Tomasz Moczek, *Syzyfki*, 2005, rzeźba, domena publiczna.

Ćwiczenie 1

Zaznacz wyrazy, które informują o okolicznościach (czasie, miejscu, sposobie) wykonywania czynności.

☐ miętowy

Wiosną Kasia zasadziła w ogrodzie piękne bratki.

Krzyś z ochotą poszedł wieczorem na boisko.

Mamie zawsze szybko udaje się zażegnać nasze spory.

Isia długo szukała w namiocie swojego grzebienia.

Tydzień temu udało się Basi zrobić na strychu porządku.

Źródło: Contentplus.pl sp. z o.o., licencja: CC BY 3.0.

Ćwiczenie 2

Wymień pytania, na które odpowiadają wyrazy zaznaczone w poprzednim ćwiczeniu. Zapisz je poniżej lub w zeszycie.

Pamiętaj!

Okolicznik to część zdania, która odpowiada na pytania: jak? (łatwo, z radością), gdzie? (w domu), kiedy? (w niedzielę), po co? (po masło), dlaczego? (z powodu grypy) itp. Okolicznik najczęściej jest określeniem czasownika i może być wyrażony przysłówkiem, rzeczownikiem, wyrażeniem przyimkowym, zaimkiem.

Okolicznik

Źródło: Contentplus.pl sp. z o.o., domena publiczna.

Ćwiczenie 3

Uzupełnij podane zdania okolicznikami. Zapisz je poniżej lub w zeszycie.

- (kiedy?) pojedę (dokąd?) (po co?).
- (gdzie?), (gdzie?) żyła piękna królewna.
- (kiedy?) krasnoludki mieszkały (gdzie?).
- Chodzę (kiedy?) (którędy?) (dokąd?).

Ćwiczenie 4

W podanych zdaniach zaznacz okoliczniki.

☐ miętowy

Wieczorem pójdziemy do kina.

Pieniądze możesz wrzucać do skarbonki.

Po kolacji możemy obejrzeć jakiś film.

Z powodu mgły odwołano wszystkie loty do Berlina.

Agata ciężko westchnęła.

Źródło: Contentplus.pl sp. z o.o., licencja: CC BY 3.0.

Ćwiczenie 5

Do podanych orzeczeń dobierz odpowiednie związki wyrazowe w funkcji okoliczników.

Szuka

jak strach na wróble.

Wyglądał

na cały dom.

Pisał

jak mucha w smole.

Krzyczał

jak kura pazurem.

Rusza się

na własną rękę.

Źródło: Contentplus.pl sp. z o.o., licencja: CC BY 3.0.

Ćwiczenie 6

Ułóż zdania, w których związki wyrazowe z poprzedniego ćwiczenia zastąpisz okolicznikami wyrażonymi przysłówkami.

Wzór: Pisał **jak kura pazurem**. – Pisał **brzydko**.

Ćwiczenie 7

Wybierz spośród podanych poniżej wyrazów okoliczniki, którymi uzupełnisz zdania tak, by miały sens.

Kochani!

Dojechaliśmy już (dokąd?) . Czuję się (jak?) . Podoba mi się (gdzie?)

. Trener powiedział, że (kiedy?) zagramy pierwszy mecz z drużyną (skąd?)

. Trzymajcie kciuki. Pozdrawiam (jak?) .

Michał

jutro

do Cetniewa

lepszą

serdecznie

tamci

tutaj

z Wrocławia

wczorajszy

miejsce

dobrze

Ćwiczenie 8

Rozpoznaj, czy wyróżnione okoliczniki (szybko, na wakacje, tam, wczoraj, ścieżką, z pracy) zostały wyrażone przysłówkiem, rzeczownikiem, zaimkiem czy wyrażeniem przyimkowym. Następnie zaznacz odpowiednie pole.

1. Dzieci **szybko** zjadły śniadanie. zaimek ☐ / przysówek ☐
2. Jutro wyjeżdżamy **na wakacje**. wyrażenie przyimkowe ☐ / przysówek ☐
3. Twój plecak jest **tam**. reczownik ☐ / zaimek ☐
4. Wróciliśmy **wczoraj**. zaimek ☐ / przysówek ☐
5. Harcerze szli **ścieżką**. reczownik ☐ / wyrażenie przyimkowe ☐
6. Mama wróciła **z pracy**. zaimek ☐ / wyrażenie przyimkowe ☐

Źródło: Learnetic SA, licencja: CC BY 4.0.

Ćwiczenie 9

Przyporządkuj podane zdania do odpowiednich grup.

Okolicznik wyrażony
przysłówkiem w stopniu równym

Podczas tego przedstawienia
było **najbardziej interesująco**.

Z tym zadaniem poradziłem
sobie **gorzej** niż ty.

Okolicznik wyrażony
przysłówkiem w stopniu wyższym

Krzyczał **głośniej**.

Napisałem wypracowanie
najlepiej.

Okolicznik wyrażony
przysłówkiem w stopniu najwyższym

Źle się poczuł.

Zachował się **nieuprzejmie**.

Śpiewała **głośno**.

Odezwał się **bardziej
tajemniczo**.

Musimy iść **szybciej!**

Najwięcej turystów przyjeżdża
w czerwcu.